

În acest număr:

Raul Ionuț Coldea
Lucian Maier
Marius Lobonțiu
Fugen Fvu
Claudiu Băileșteanu
Cristina Sava
Ada Orleanu
Ion Marinescu
Ernest Uskar
Ionuț Popa
Miron Țic
Bianca Dobrescu
Bianca Dan
Mihai Setelecan
Maria-Gabriela Dobrescu
George Pașa
Menuț Maximilian
Daniel Iăcătuș

Potrivit art. 206 C.P., responsabilitatea juridica pentru continutul articolului revine autorului.

De asemenea, in cazul unor agentii de presa, pagini de internet si personalitati citate, responsabilitatea juridica le apartine.

Colaborarile sunt asteptate la adresa de email:
lacatus.daniel@gmail.com

Raul Ionut Coldea

Și asta e artă...?

Auzim tot mai mult în ultimul timp, din toate părțile, deja celebra propoziție: „Și asta e...?”. Indiferent de continuarea ei, chiar dacă propoziția se termină cu „poezie”, cu „muzică”, cu „pictură” sau, mai general, cu „artă”, întrebarea rămâne o constantă care s-a sedimentat tot mai mult în conștiința consumatorului contemporan de artă. Sigur, acest complex al publicului contemporan nu se regăsește în mod universal în timpurile noastre, consumatorii de artă occidentali fiind, cred eu, mult mai deschiși la imensa diversitate de fenomene artistice și (mai ales) de modalități estetice. Întrebarea firească ce urmează este „De ce?”. De unde vine această atitudine aproape nihilistă, de unde pornește ea și care îi este explicația? Axându-mă pe fundalul socio-cultural autohton, răspunsul meu ar fi simplu: românii nu sunt încă obișnuiți cu libertatea, cu ceea ce înseamnă ea cu adevărat. Evenimentul major din decembrie 1989 a însemnat pentru actanții lui un moment necesar pentru îndeplinirea unuia dintre cele mai râvnite obiective din toate timpurile din acest spațiu: racordarea culturii naționale la cea europeană. Acei oameni voiau să fie, în sfârșit, în Europa. Americanii, atât de mult așteptați, urmau să vină și ei. Pretextul era mai mult decât valabil, momentul era mai mult decât potrivit.

Evenimentul s-a consumat, deci, românii fiind puși în fața libertății. Problema este că nu știau ce înseamnă libertatea. Au apărut o mulțime de produse culturale care nu puteau fi asimilate. Cei care așteptaseră atât de mult să facă cunoștință cu Europa au adus la noi toate produsele culturale europene. În mare măsură, s-a reiterat problema formelor fără fond. Cu timpul, unii au înțeles că libertate înseamnă să faci tot ce îți dorești. Alții erau scârbiți de libertate tot mai mult. Este logic, prin urmare, faptul că românii au avut aceeași atitudine și față de fenomenul artistic. Principala condiție a artei contemporane, anume aceea de a descoperi, de a reinventa, de a găsi noi modalități de cercetare a fenomenului, a fost cu totul respinsă de publicul larg. Mă întreb cum ar trebui să îi explicăm românului dezinteresat (dar atotștiutor) - și nu îmi propun să generalizez - că arta contemporană descoperă și reinventează ceea ce el știa până acum. Sau cum ar trebui să îi explicăm că ceea ce știa până acum trebuie distrus și reinventat. Că următorul pas pentru progres, după cunoașterea și asumarea valorilor trecutului este distrugerea și reiterarea lor în context actual. Întrebarea românilor pare astfel logică. Și asta e artă...? Îi văd pe acești oameni ca pe niște copii mici care își întreabă mamele ce înseamnă tren. Până nu demult, aveam aceeași atitudine față de arta contemporană. probabil, o dovadă a faptului că acest complex s-a

multiplicat atât de mult, încât i-a afectat în parte și pe cei care s-au născut în „libertate”. Cu timpul, am început să înțeleg faptul că arta contemporană este corespondentul dezvoltării tehnologice, al asaltului informațional, că acestea o impun ca pe o necesitate. Cultura mondială contemporană cunoaște foarte mult, a ajuns la un nivel foarte ridicat, așa că folosește toate mijloacele de care dispune pentru a descoperi și mai mult. Este valabil și pentru artă. În ultimul secol, arta a cunoscut atât de multe forme de manifestare, pentru că trebuia să țină pasul cu evenimentele exterioare ei. Acum experimentează, reface traseul de a descoperi forma, culoarea, sunetul. Ar fi probabil greu să îi explici aceleui om faptul că muzica spectrală este mai mult decât orice o modalitate de cercetare a muzicii, ar fi greu să îi explici de ce la o expoziție un artist provoacă conceptele cunoscute și recunoscute universal și forțează limitele orizontului de așteptare, folosind animale vii, care uneori mor, spre exemplu. Ar fi greu să îi explici că există artiști care pictează cu propriul sânge și mai ales, că aceste forme de manifestare reprezintă percepția artistului despre libertate. Pentru mine, limitele artei sunt foarte fragile. Mă gândesc la cum au reacționat de-a lungul vremii oamenii la apariția unor noi direcții artistice. Sigur că ele au fost împotriva a ceea ce se făcuse până atunci. Sigur că ele au fost negate, pentru că orizontul de așteptare era format într-o anumită direcție și schimbarea presupunea lărgirea lui. Artă înseamnă tot ce presupune o muncă de transformare a realității, tot ce nu înseamnă doar imitație. Artă înseamnă să îți cunoști propriile limite, să le asumi și să le oferi. Să îți revelezi propria intimitate unor oameni. Marile probleme ale publicului apar atunci când acesta nu înțelege libertatea. Și arta contemporană tocmai aerul libertății îl respiră. Trăiește din și întru libertate. Face distincția între ceea ce este și ceea ce poate fi, așa cum a făcut-o orice formă de manifestare artistică, dar fructifică acest binom la maxim. Vorbim, deci, despre o profundă înțelegere a libertății. Despre o libertate a profunzimii. Artă contemporană înseamnă o descătușare totală a spiritului omului contemporan, atât de prins între două lumi total diferite: una a valorilor tradiționale și una a valorilor viitoare. Artă contemporană înseamnă angoasele cotidiene, privity cu scârbă, cu milă și cu groază (artă contemporană înseamnă revelarea filonului tragic al omului contemporan). Pentru a crea e nevoie de a face din nimic ceva, cu ajutorul unor instrumente. A crea artă înseamnă a face din ceva un întreg. Sunt mulți artiști care creează un întreg personal. Și asta e de ajuns, cred eu. Atâta timp cât statement-ul lor este unul clar, arta lor poate deveni și arta tuturor. Pentru un om lipsit de libertate, încătușat în propria minte, un Pollock poate însemna o mângălitură și atât. Pentru Pollock, însă, cea mângălitură e modalitatea lui de a fi liber. Și dacă mai există cel puțin un om care înțelege acest demers, atunci aceasta este artă. Așadar, când suntem tentați să întrebăm „Și asta e artă...?” ar trebui să ne gândim mai bine și să întrebăm „mă poate face această încercare să fiu mai liber...? a făcut ea pe cineva liber...?”. Cunoșcând și înțelegând demersul, putem înțelege și finalitatea. Sigur, nu tot ce pretinde că este artă poate fi numit așa, dar e cert că tot ceea ce are ceva de spus, fie că e vorba de ceva esențial, sau de o banalitate, va exista prin sine și va fi adevărat. Și tot ce există prin sine și este adevărat pentru un om, tot ce este valabil pentru structura lui interioară, este artă. Vom ajunge, probabil, dacă ne vom deschide mințile și sufletele, să ne desfacem propria lume și să distrugem toate bucățile care ne-au compus până atunci. Și asta nu va fi rău, pentru că ne vom cunoaște bucată cu bucată. Vom ajunge să stăm în fața acelei particule unice, indestructibile și vom privi în urmă, întrebând „și asta e artă...?”. Cât de potrivită va fi atunci această întrebare, rămâne de văzut...

Interviu cu Lucian Maier

Marius Lobonțiu: Care a fost relația ta cu TIFF-ul de-a lungul anilor și cum a evoluat?

Lucian Maier: Mergeam la filme din fragedă pruncie. Mă ducea fratele meu la început. Experiența Star Wars la patru ani mi-o amintesc bine, din cauza lui Chewbacca; m-a speriat rău de tot maimuțoiul și am început să plîng; fratele meu m-a calmat spunîndu-mi că e un personaj de-al nostru, e de partea noastră, nu o să mă mănînce. Apoi am învățat protocolul și am început să merg singur. Fiind pasionat de film, nu puteam decît să mă bucur că aveam un festival cinematografic în orașul în care trăiam. Atunci cînd TIFF și-a început activitatea eram student, cred că eram în anul doi. TIFF-ul se întindea numai pe șapte zile atunci. La începuturile TIFF-ului, din lipsă de bani, alegeam filmele cu atenție. Mergeam în special la filmele din 3x3 fiindcă riscul de a vedea un film slab era redus și aveam ocazia să descopăr autori care, în acele vremuri, erau destul de exotici pentru mine. Cînd TIFF-ul avea vreo trei ani am avut o "experiență" David Lynch care m-a făcut să privesc cinematografia altfel. De atunci s-a schimbat și relația mea cu festivalul. Am început să scriu despre filme, am început să particip la TIFF ca delegat și acum cred ne înțelegem destul de bine. Anul trecut am fost în juriul Competiției Umbre, iar acum, Iulia Rugină, Marian Crișan și cu mine avem grijă de Competiția Locală TIFF; vedem filmele înscrise în competiție, alegem filmele care vor fi proiectate în festival, iar dintre acestea vom selecta cîștigătorii.

ML: Care a fost filmul (sau momentul) care te-a determinat să alegi o carieră de critic de film?

LM: "Experiența" David Lynch, adică. Am văzut Mulholland Drive. Nu mi-a venit să cred că un film te poate trece prin toată stările psihice posibile. De la greață la teamă, de la contemplare la plăcere erotică. Am ieșit din cinema năucit, nu înțelesesem mare lucru din film, dar experiența fusese totală. O delectare a simțurilor și a minții, o minte pusă în situația de a descîlci un puzzle deosebit. Următoarea zi am fost să revăd filmul. La fel de intensă povestea. La ieșire mi-am spus că filmul (în genere) chiar trebuie să fie un eveniment special dacă reușește să te întorcă pe toate părțile, dacă reușește să te miște în atîtea feluri. Așa că am început să citesc cărți de teorie cinematografică și am hotărît că trebuie să îmi fac tezele școlare – licență, apoi master, acum doctorat – pe subiecte cinematografice. Analiză cinematografică în care să folosesc instrumente filosofice. Apoi am mers treptat dinspre studiile cinematografice de școală spre critica de film cotidiană. Mai întii a avut încredere în mine Ioan Pavel Azap, redactor la revista Tribuna din Cluj-Napoca. El mi-a pus la dispoziție o rubrică în care să scriu despre ce vreau și cum vreau. Apoi l-am înfîlțit pe Răzvan Penescu și am început o relație profesională deosebită, cu LiterNet.ro. Acum, odată cu acest TIFF, am lansat un site personal,

lucianmaier.ro, colaborarea mea cu LiterNet urmînd să se desfășoare prin intermediul acestui site.

ML: Ai predat un curs de film la facultatea de filozofie din Cluj. Cum se împacă filozofia cu filmul?

LM: Oriunde e vorba despre exprimare, despre constrîngerea unei realități să se înfățișeze prin anumite semne – cuvinte, imagini – filosofia nu numai că are ce căuta, ci ar trebui să fie prezentă în mod obligatoriu. În discuțiile noastre, oricît de mult ne-am dori să transmitem o realitate, o istorie personală, nu putem să o facem nemijlocit. Mintea noastră nu operează cu materia realității. Atunci cînd privim în jurul nostru, obiectele pe care le vedem nu pătrund în interiorul nostru ca atare, în forma lor fizică. Vin în interiorul nostru sub formă de idei, sub formă de impresii despre ceea ce vedem. La rîndul lor, impresiile actuale nu sînt inocente, ele sînt determinate de bagajul cultural pe care îl avem, iar acesta, la rîndul său, poartă amprenta mediului în care am crescut. Așadar, noi întotdeauna construim realitatea în raport cu experiența noastră, iar experiența noastră e un cumul de impresii sau de interpretări ale realității trecute. Materia realității și materia minții noastre sînt lucruri diferite. Dacă am avea acces la sferile realității, atunci mintea noastră ar trebui să și producă realitatea. Cînd spui "un cal alb stă în fața mea", calul ar trebui să apară. Nu se întîmplă asta. Cuvintele noastre sînt numai niște semne care indică un lucru sau altul din realitate, care trimit spre ceva, obiect sau ființă. Cînd spunem "cal", activăm pe harta minții noastre o imagine, imaginea unui animal. O imagine generală, un concept, care, în diverse contexte, are semnificații diferite. Dacă e cal alb, s-ar putea să îți vină în minte ideea de Făt-Frumos, dacă e înaripat, te vei gîndi la Pegas și la istoria acestuia, dacă și se povestește de un cal înșeuat pe care un călăreț îl lovește cu pîntenii, te-ai putea gîndi la un cowboy sau la un muschetar în misiune. Dacă e vorba de semne, atunci e vorba și de interpretare. Toate lucrurile pomenite aici circumscriu spații de interes ale filosofiei. În film, locul cuvîntului este luat de imagine. Lumea nu mai e semnificată prin cuvinte, ci prin imagini. Însă în spatele acestui nou discurs (al cinematografiei), stau tot realități, care așteptăsă fie descoperite, prin care autorii filmelor vor să ne transmită anumite mesaje. Iar filosofia e interesată de codaje, decodaje, de ceea ce se află în spatele unei realități construite de o anumită minte, a unor autori. De asemenea, estetica este unul dintre copiii filosofiei, iar frumosul artistic ține de estetică. În spatele oricărei arte stau concepte și conceptualizări filosofice.

ML: Care crezi că a fost contribuția TIFF-ului la evoluția recentă a filmului românesc?

LM: Am putea merge statistic aici: dacă vom compara numărul filmelor românești prezente

în primele ediții ale TIFF cu numărul proiecțiilor românești de azi, putem constata că TIFF-ul are o contribuție semnificativă. Cinematografia autohtonă a crescut odată cu el. TIFF e un eveniment sănătos. Știm că sănătatea nu e molipsitoare, însă poate aici vom avea un caz special. Dacă e să comparăm TIFF cu festivaluri de aceeași vîrstă, nu stă rău deloc. Am fost la un festival în Polonia, la Wrocław. Era New Horizons e cu un an mai mare decît TIFF. Coceptul din spatele său e destul de încilicit, teribilist. Are o competiție dedicată filmelor șocante, neconvenționale, care deschid orizonturi noi. Dacă filmul e foarte bun, dar nu e șocant, dacă nu are ceva ieșit din comun în ceea ce prezintă, atunci nu poate intra în competiție. Un Paris, Texas nu ar fi putut face parte din competiția acestui festival niciodată, pe cînd filme precum Îngerul necesar sau Copilăria lui Icar se încadrează în politica festivalului din perspectiva subiectului; chiar dacă din punct de vedere cinematografic sînt mult în urma unui proiect precum cel semnat de Wenders. Așadar, din punct de vedere artistic, TIFF stă mai bine. Și publicul TIFF e mai agreabil, face festivalul mai atrăgător. În schimb, în Polonia, organizarea e ceva mai bună. De la felul în care arată badge-urile pînă la rezervarea online a билетelor. TIFF organizează o competiție de calitate, are durabilitate, e un proiect încheșat; toate acestea atrag atenția. La TIFF vin oameni care lucrează în cinematografia europeană. Astfel, e bine să fie la TIFF, e bine ca filmul tău, film românesc, să fie proiectat aici. Are șansa să fie văzut, să fie discutat. Lucrul acesta ar trebui să motiveze autorii noștri de film, să-i determine să lucreze și să o facă din ce în ce mai bine. Dincoace de acest aspect, sînt și premiile cîștigate acum cinci-șase ani de Puiu sau de Mungiu. După premiile respective, cinematografia din România și festivalul prim al țării devin și ele mai interesante.

ML: După succesele internaționale din ultimii ani, încotro crezi că se îndreaptă, în 2011, filmul românesc?

LM: Dacă e să stabilim drept etalon premiile de la Cannes de acum cinci-șase ani, atunci filmele recente ar trebui considerate foarte slabe. Fiindcă nu mai aduc premii de talia acelora. Însă vin și acum filme care țin cinematografia noastră în prim-planul festivalurilor importante: Morgen, Medalia de onoare sau Eu cînd vreau să fluier, fluier, filme premiate la Locarno, Salonica sau Berlin. E acum prezentat Film pentru prietenii lui Radu Jude, care mi-a plăcut, e o palmă zdravănă aplicată României. Îmi place și de Cristi Iftime, scurtmetrajele sale sînt foarte bune. Sînt și contraexemplu de cinema, Viața mea sexuală, La cap la bani la oase, Copilăria lui Icar în mare măsură. Totuși, cred că e bine. Dacă am putea cuprinde toate filmele realizate în lume într-un an, câte credeți că ar fi cu adevărat bune? Nu mai mult de zece procente. Încă douăzeci, treizeci de procente vor fi filme decente, pe care le poți urmări, în rest s-ar putea să fie numai filme slabe și foarte slabe. Cred că procentele astea sînt valabile și la noi. Și cred că și de-acum înainte lucrurile vor sta la

fel. Două-trei filme de reținut o dată la unu- doi ani (cum sînt acum Aurora lui Puiu sau Film pentru prieteni al lui Jude, plus scurtmetrajele lui Iftime sau Adrian Sitaru), cinci-sase filme decente (cele premiate recent, filme amintite mai sus, plus scurtmetraje precum Apele tac, realizat de Anca Miruna Lăzărescu), în rest filme slabe (cum e Ursul lui Dan Chișu sau Copilăria lui Icar) și filme foarte slabe (Europolis, Umilintă și cele pomenite mai înainte).

ML: Pe perioada TIFFului, vei oferi Vitrinei recomandări de filme în fiecare zi. Care sunt criteriile generale după care te ghidezi?

LM: Fiind vorba de zece filme, vreau să adun istorii cît mai diverse. Nu toate filmele recomandate sunt filme care să-mi fi plăcut. Am recomandat Womb al lui Fliedgaur, însă, pentru mine, e mai degrabă o glumă nereușită. L-am văzut în festival la Londra și auzindu-l pe regizor că a luat povestea filmului în serios mi s-a părut și mai tristă situația acestei pelicule. L-am recomandat, totuși, fiindcă e un film corect realizat, imagini splendide, un ritm intens al poveștii, cel puțin

în prima lui parte. Și, pînă la urmă, ca subiect, filmul e o curiozitate, chiar dacă la final va fi considerat o dudă. Asta mă interesează, așadar: să fie tratări cinematografice decente, să fie filme provocatoare, chiar dacă nu toate sînt pe gustul meu, să fie unii autori consacrați, urmăriți, să acopere mai multe secțiuni ale TIFF-ului.

ML: Care sunt filmele tale preferate de la TIFF de anul acesta, dintre cele pe care le- ai văzut deja?

LM: Filme preferate: Le Quattro Volte, Leap Year, Somewhere, Film pentru prieteni, The Temptation of Saint Tony. Din păcate, fiecare dintre filmele astea are anumite scăpări. În recomandările postate pe lucianmaier.ro înainte de începerea TIFF-ului, am arătat care sînt plusurile și minusurile fiecărui film. Contabilizînd, aceste patru titluri au rămas recomandări certe pentru festival, sau, după cum e formulată întrebarea, aceste filme sînt preferatele mele din această ediție, dintre filmele deja văzute prin alte festivaluri.

ML: Care sunt filmele de care ești cel mai curios anul acesta la TIFF?

LM: Ca de obicei, sunt curios de competiție. Anul trecut m-am îndrăgostit de filmul cîștigător, Mundane History, realizat de thailandeza Anocha Suwichakornpong. Rareori am văzut un film atît de eclectic în ceea ce prezintă și, totuși, atît de bine legat formal, atît de bine susținut la nivelul ideilor exprimate. Mi-a plăcut mult și R, un film danez mai intens decît A Prophet, de exemplu, pe un subiect similar. În ultimii ani, multe din filmele mele preferate din TIFF au venit din competiție. Cum a fost Whisky sau, mai recent, în 2008, Lake Tahoe. Din ceea ce rulează în afara competiției, aștept să văd Pina, ultimul film al lui Balabanov, Fochistul, cel al lui Bela Tarr, Calul din Torino, Pescuit nocturn al lui Park Chan-wook, concurent în secțiunea Umbre, sau filmul recent al lui Christopher Boe, Totul va fi bine. Și ca să închei cu o idee potrivnică acestui titlu, nu e chiar atît de bine că se desfășoară în paralel proiecția Pinei și meditația lui Lucian Ban pe temele lui Tarkovski.

Interviu realizat de Marius Lobontiu

Eugen Evu

In Memoriam Fănuș Neagu

Fie-i opera ușoară!

A murit la 79 de ani Fănuș Neagu (n 5 aprilie 1932, în regiunea Brăila), mare artist al epicii plasticizante, din stirpea lui Istrați și Sadoveanu, om de lume și fan de tip paradoxal rapidist (!) al lui Dinamo. Ultima oară l-am văzut la o masă pe terasa restaurantului U.S.R.- un de împreună cu fratele meu Ioan Evu, dialogam despre un schimb de polemici între mine și d-sa, pe seama amicului său fotbalist, cotonogarul european Cornel Dinu care-i finanța cronicile laudative la dinamo, cu huideo de temut la Steaua! Poate că atunci, acolo, asistând apoi la o ceartă penibilă între Fănuș beat și dl. M. M. foarte treaz nea Fane beat l-a expedit cu un non-convențional „bă puță”, deși sentința era „bre pulică”! De atunci, am căzut în dizgrația lui M.M., pe nedrept, pe seama unei simple aparențe. Că eram comeseni cu temutul cronicar și trubadur răsfățat aparent de putere. Rar scriitor român a cărui gloriolă să aibă atîta anecdotică, concurând-o pe cea a lui Florin Pucă!

...Ca redactor și promotor literar, fost victima unor farse, unii îi trimeteau texte d'amour, cu fotografii de gagici mișto, iar el le lansa în revista Luceafărul, și le ...dădea întîlnire la cuiburi neștiute...

„Bea mult, deoarece ardea prea mult, mi-a spus Mircea Micu, adr îi starea asta îi ies al dracului romanele....intră mai bine în pielea personajelor, un soi de sosii ale lui”.

Va fi amintirea cea mai exotică a răposatei boeme de tip „cimitirul vesel”, al repausatei inteligențe mateine and humuz (achis) ot Dâmbovitza. Prietenii știau de ce. Fie-i țărâna ușoară, sperăm ca și în Rai să existe o cramă cu vinuri din veacul lui Villon... lubindu-i pe Ion Barbu, pe Villon și pe Omar Khayam, a știut că în vin e adevărul...mai suportabil? În prozele lui, în teatrul lui, mereu am avut senzația că rabdă ascuns un Poet ultra- oniric !... Ne place că a cerut cu limbă de moarte comemorare și funeralii discrete, stupefiat fiind de ultimele alte dispariții și aglomerarea de la cimitirul Bellu. Un amic mi-a spus confidențial că ar fi dorit să fie înmormântat la „Cimitirul vesel” din Săpânța.

Claudiu Bailesteanu

Ingerul l-a Strigat...

Scriitor, dramaturg, publicist, cronicar sportiv, scenarist si chiar actor (probabil va aduceți unii aminte de fantastica sa interpretare a rolului generarului rus din „Crucea de Piatra”), eternul si frumosul nebun, rebel, prozator de viziune si geniu, omul caruia nu i-a fost niciodata frica de viata, a fost unul dintre scriitorii romani care mi-au marcat definitiv adolescenta si tineretea.

Pentru el „Frumosii Nebuni ai Marilor Orase” au fost oamenii din jur, acei trecatori prin lumina si suferinta, cei care au faurit si schimbat destine atunci cand „Ingerul a Strigat”. A sfidat in permanenta propriul destin, nesaturandu-se niciodata de viata, de sentimentele pe muchie de cutit.

A intrat in sufletul tuturor, dar a respectat pe toata lumea, desi nu vroia sa se creada asta. În acest sens, în 2008, aflat si atunci pe patul de spital, Fănuș Neagu i-a trimis o scrisoare jurnalistului Marius Tucă, în care acuza agresivitatea presei față de situația sănătății lui. „Draga Marius Tucă, În numele amicitiei ce ne leagă, te rog să inserezi în Jurnalul National aceste rânduri adresate multor ziaristi sau reporteri din mass-media centrală, tineri sau mai putin tineri, dar toți de o seamă cu barbaria.

O fac atît în numele meu, cît și al unor prieteni ca Radu Beligan, Sergiu Nicolaescu și Ștefan Iordache, hărțuiți, ca și mine, cu nerușinare tenace, de niște condeie butucănoase”, își începea scriitorul mesajul. „Vă e foame de moarte de ne căutați prin toate spitalele? Așteptați-o cu încredere în pragul casei voastre, va veni, n-a lipsit la nicio întîlnire. Cei

care nu mă credeți, puneți mîna pe o lamă și ascuțiți-o pe venele de la o mîna. Straniu e faptul că majoritatea dintre voi vor muri fără sa se fi născut”, continuă acesta

Cristina Sava**VASILE VOICULESCU -****MĂRTURISITOR AL RUGULUI APRINS**

Nu mai aștept lumina din afară

O alta-n mine tainic s-a aprins

Și arde-n fund pojarnica ei pară,

Văpaie noaptea, ziua stâlp de fum –

Cu ochii-ntorși spre ea pornesc la drum.

(Noul mag)

Patimile lui Vasile Voiculescu (1884-1963) - medic de profesie, „doctorul

fără arginți”, poet și prozator, destin literar sub semnul tragicului nimb de martir - nu pot fi despărțite de *Rugăciunea inimii*: “Doamne Isuse Hristoase, miluiește-mă pe mine păcătosul” - ce a însuflețit mișcarea *Rugului Aprins* de la mănăstirea Antim. Pentru Vasile Voiculescu, *Rugul Aprins* a însemnat ucenicia trăirii isihaste, pregătirea pentru martirajul care avea să-i încunune existența, cum afirma Zoe Dumitrescu Bușulenga. A vorbi despre *Rugul Aprins* înseamnă, a vorbi despre o anumită epocă din cultura și din spiritualitatea românească, incluzând și o anumită perioadă din viața Bisericii Ortodoxe Române. Mișcarea *Rugului Aprins* a fost un moment de cotitură în care Biserica și cultura, prin oamenii ei, a încercat să se situeze într-o poziție și într-o atmosferă de luptă și de rezistență culturală și spirituală față de un regim cu schimbări și orientări majore. Act de cultură, un absolut experiment prin rugăciune, mișcarea duhovnicească definită prin ea însăși, pătrează în organizarea ei concentrică nume sonore care au scris cu sacrificiul suprem pagina nemistuitei flăcări a *Rugului Aprins*. Astăzi, nu a rămas decât amintirea faptelor ce se petreceau acolo. Crezul de gândire și de viață al celor de la *Rugul Aprins*, în autenticitatea literară și artistică, era îmbinat cu trăirea mistică în prezența lui Dumnezeu. Vasile Voiculescu se numără printre martirii mărturisitori care au scris versuri tradiționaliste menite să creeze o stare complexă prin sintetizarea surprizei și a emoției întâlnirii cu divinul în diferite ipostaze. Prin discursul liric abordează o formulă înrudită cu cea a rugăciunii punctată de imagini descriptive, unde imaginea sugerează o tentă suprarealistă. Nu zăbovim acum, asupra vastei sale creații, doar conturăm ideea că, acest poet al *îngerilor* a

fost considerat unul din marii clasici ai literaturii române, poet inovator și creator în povestire al realismului magic, opera lui capătând o binemeritată răspândire. Vasile Voiculescu este o personalitate complexă: într-un singur om se întâlnesc simultan: cărturarul, medicul, educatorul, ziaristul, etnograful și folcloristul și, nu în ultimul rând, scriitorul. La baza creației sale lirice și spirituale, dincolo de asperitățile vieții, stau oamenii pe care i-a cunoscut, locuri, credințe, tradiții, atitudini și mentalități, toate încadrându-se în armonia cuminte a universului său poetic. Asceza din anii prigoanei comuniste, puterea de-a refuza colaborarea, l-au ridicat pe înălțimile jertfirii christice. Voiculescu și-a răbdat martiriul conștient. Recunoaște vremea prigoanei venită peste creștini și, ca un alt Christ, acceptă Crucea mântuitoare, poate cea mai grea, fără răzvrătire: “Tu, Cruce, dulce jug al lui Christos,/ De Tine-n veci acumă nu mai fug”. Capodoperele voiculesciene, rămase în manuscris, văd lumina tiparului numai după moartea sa, prin grija fiului său Ionică Voiculescu, cel care a recuperat manuscrisele de la Securitate. Toți cei care l-au cunoscut, medici sau pacienți, scriitori sau foști deținuți politici cu care a împărțit regimul aspru al detenției la Jilava și Aiud, îl descriu în același mod: un om modest, blând, tăcut, cu privirea ageră și fruntea înaltă, cu înfățișare de sfânt bizantin, gata totdeauna să sară în ajutorul celui în nevoie, înainte chiar de a i se solicita sprijinul. Părintele Dumitru Stăniloae scria despre el: “Am observat la poet o mare modestie, o fugă de exprimări și o demnitate care nu căuta să se impună, evitând politica și controversalele, vorbirea de sine. Sunt un mare admirator al poeziei și prozei lui. Socotesc că poezia lui Vasile Voiculescu este cea mai substanțială și mai originală poezie românească după aceea a lui Eminescu, deoarece exprimă, în comparație cu orice altă poezie românească, un sentiment de taină a realității, propriu poporului român, precum proza lui desfășoară mai pe larg acest sentiment. Avem în această operă o marcă românească de mare autenticitate, fără să fie o declarație naționalistă superficială” (*Sfânta Treime sau La început a fost Iubirea*, 2005). Poezia sa, născută în foc, nu mai umblă după mătăsă sofisticată, ci vibrează prin sensibilitatea ce atinge sublimul. Pentru poetul mărturisitor al lui Hristos, poezia a fost *poarta* cerurilor, *scara* ce duce la cer, *barca* de salvare, *rugăciunea* zdrobită și în același timp, paradoxal, re-născută ca o *pasăre Phoenix*. Marius Oprea în *Adevarata călătorie a lui Zahei - V. Voiculescu și taina Rugului Aprins*” (2008), cu un cuvânt înainte de Andrei Pleșu, re-aduce în mintea cititorului, uitată mișcare a *Rugului Aprins*, unică în istoria românilor. Autorul cu îndelungă

răbdare stăruie în căutarea prin țara mărturisitorilor martiri și identifică tensiunea spirituală. Fără a face o recenzie asupra romanului realist, căutăm să determinăm cititorul la o lectură participativă, al cărui rezultat va fi identificarea documentației despre câteva din mărturiile inedite și portrete remarcabile ale unor personalități isihaste. Nu lipsesc informațiile despre toți membrii *Rugului Aprins*. Revoltător va fi punctul în care descoperim că un poet bătrân - nimeni altul, decât Vasile Voiculescu - de aproape 74 ani este arestat și chinuit în închisori. Poetul se rupse însă de această lume, supremul țel de-a fi era ancorat în Rugăciunea neîncetată, *Rugăciunea inimii* pe care o practica de mult timp și eficient. Experiențele spirituale i-au dat forța lăuntrică de a lupta cu vitregia celei și a statutului său de încarcerat. Colegii de celulă conștienți de soarta crudă a poetului isihast, îi creează protecție suplimentară: un pat unde acesta va putea să se roage nevăzut. Trăirea sa spirituală s-a răsfânt și în afara zidurilor detenției. Arheologul Vasile Boroneant, tânăr deținut pe-atunci, își amintește despre bunătatea doctorului-poet: “Se hrănea parcă din Duh Sfânt și era un creștin desăvârșit. Nu-l interesa prea mult hrana, împărțind-o cu ceilalți. Se crease în jurul lui un cerc de profitori, care uneori îi luau mâncarea fără ca măcar să-l întrebe. Într-o zi, un bolnav, deși operat, s-a repezit să-i ia mâncarea pe care i-o aduseseră deținuții de drept comun. Răspunsul lui la riposta colegilor a fost: “Lăsați-l, și el este creatura lui Dumnezeu și dacă s-a repezit s-o ia, înseamnă că el are nevoie mai mare decât mine de această mâncare”. Cuvintele lui mi-au rămas pentru totdeauna în memorie” (p.203). Cu puritatea naturii sale umane și totala nevinovăție față de verdictul dat, „uneltire contra ordinii sociale prin agitație publică”, s-a apărat doar cu dorința de a i se lua totul - cariera, libertatea, familia, avutul - dar să i se cruțe cărțile, fiind vorba de cele 6000 de volume în care și întrupase esența vieții

Patimile lui Vasile Voiculescu și destinul său tragic - de martir al dreptei credințe mărturisitoare în spațiul românesc – stau sub semnul emoției înălțătoare a pildei morale - de ucenic al lui Hristos.

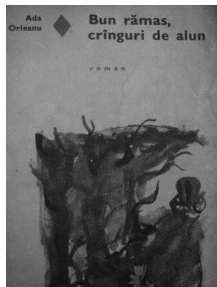
BIBLIOGRAFIE

1. Cistelecan, Al., Vasile Voiculescu – poet pe a V-a parte, în *Diacritice*, 2011;
2. Cistelecan, Ioana, *Antologia poeziei carcerale*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2006;
3. Plămădeală, Antonie, *Rugul Aprins*, Editura Arhiescopiei Sibiului, Sibiu, 2002;
4. Scarlat, Andrei, *Timpul*

Este fiica Leliei (născută Orleanu) și a lui Constantin Marinescu, inginer silvic. Urmează școala primară și primele clase de liceu la Râmnicu Vâlcea, apoi la Constanța, unde susține bacalaureatul în 1933. După absolvirea Facultății de Litere și Filosofie a Universității din București (1938), este secretar de redacție la „Revista scriitoarelor și scriitorilor români” (1943-1944) și din 1947 până în 1958 profesoară de istorie și franceză în județele Argeș și Hunedoara (la Călan). După 1958 se dedică în exclusivitate scrisului. A colaborat la „Fapta”, „Dacia rediviva”, „Vremea”, „Revista Fundațiilor Regale”, „Femeia și căminul”, „Dorul românesc”, „Viața românească”, „Lucefărul” etc.

Debutează cu nuvela Revedere în „Revista scriitoarelor și scriitorilor români” (1942) și editorial, cu romanul pentru copii și tineret Epoca noaptea asta-n codru (1958). În perioada 1944-1947 frecventează cenaclul Sburătorul, iar în 1947 un comitet format din F. Aderca, Șerban Cioculescu, Vladimir Streinu, Camil Petrescu, Perpessicius, I. Negoitescu îi acordă premiul Asociației „E. Lovinescu” pentru nuvelă. Manuscrisul premiat, Căii dracului, nu va fi tipărit, în schimb, după aproape 20 de ani, câteva dintre nuvele se vor regăsi în volumul Boarii (1968).

Publică, în continuare, romane inspirate din evenimente istorice, Cavalerul libertății (I-II, 1968), Atunci au tras toate clopotele (1970), Evadare în timp (1984), un altul bazat pe elemente ale propriei biografii, Bun rămas, crânguri de alun (1973) - terminat încă din 1946 - și cărțile pentru copii Urechea năzdrăvană (1973), Însemnați cu stea în frunte (1977) și Doi ani de cutezanță (1981). A tradus cărți de Mary Webb și George Meredith, iar în colaborare, altele de Marietta Șaghinian, Feodor Abramov, Jan Paradowski, Alexandros Papadiamantis, Olga Scheinpflugova. A mai semnat Zoe Marinescu și Ada Boicescu-Orleanu. În 1981 i s-a decernat un premiu al Uniunii Scriitorilor.

Bun rămas, crânguri de alun

Strada arată de obicei pustie, dar mai ales la ceasul înserării, după ce erau stropite grădinile, tăcerea învăluia ca într-un giulgiu întreg cartierul de case vechi. În spatele clădirilor, privesc avea un aspect rustic, grădinile se desfășurau până la liziera crângurilor, absorbind lacom, ca și vegetația zăvoilului, apa din panza râului, infiltrată pe o bună distanță, în pământ, încât nici pe vreme de secetă pomii nu sufereau, și nici zarzavaturile ori arbuștii de coacăzi și acriși, se muncea mult în grădini, sapele atacau buruienile și crusta săptămânal, locatarii căutând o ocupație care să le alunge urâtul; aciuiti pe urmă la umbra coroanelor, la răcoare, priveau îngăduitori joaca gălăgioasă a copiilor goi pușcă, adunați la râu să se scalde și să prindă fățe de mreană cu mână. Înguste grădini de flori, aproape uniforme la fațadă pe toată întinderea străzii, cerșeau stropeală nu numai dimineața, dar și seara. Prin fereastra întredeschisă intra în odaia judecătorului boare caldă și umedă, îmbăcșită de izul acriu, dospit al prafului. Geamurile oarbe, astupate de proprietar cu hârtie albastră, să ocrotească mobila și covoarele fiului său, îl lipseau pe Mihai Rudeanu de privesc tonifiantă a teilor

Opera literară

- E pace noaptea asta-n codru, București, 1958;
- Boarii, București, 1968;
- Cavalerul libertății, I-II, București, 1968;
- Atunci au tras toate clopotele, București, 1970;
- Bun rămas, crânguri de alun, București, 1973;
- Urechea năzdrăvană, București, 1973;
- Însemnați cu stea în frunte, București, 1977;
- Doi ani de cutezanță, București, 1981;
- Evadare în timp, București, 1984;
- Lumea prietenilor, București, 1985;
- Hoții în templu, București, 1986;
- Rotirea anotimpurilor, București, 1987;
- De veghe la Dunăre și mare, București, 1987.

Traduceri

- Mary Webb, Sam, București, 1942, Șapte pentru un secret, București, 1944;
- George Meredith, Egoistul, București, 1943;
- Marietta Șaghinian, Aventurile unei doamne din înalta societate, București, 1969 (în colaborare cu Rodica Șiperco), Destin, București, 1969 (în colaborare cu Rodica Șiperco);
- Alexandros Papadiamantis, Ucigașa, București, 1969 (în colaborare cu Lambros Petsinis);
- Feodor Abramov, Două ierni și trei veri, București, 1972 (în colaborare cu Rodica Șiperco), Căi întortochiate, București, 1974, Drumuri și răspântii, București, 1976 (în colaborare cu Rodica Șiperco);
- Jan Paradowski, Cerul în flăcări, București, 1973 (în colaborare cu Elena Timofte);
- Olga Scheinpflugová, Carantina, București, 1978 (în colaborare cu Maria Ionescu-Nișco

bătrâni de vizavi. Miresmele întârseau, dar în așteptarea mirelui nopții, regina se împodobea, o să explodeze curând din petalele ei albe parfumul pregnant. Umbre evanescente vesteau înserarea, și odată cu ea, becurile din stradă pâlpăiră, semn că cei de la uzină au dat drumul luminii. Rudeanu aruncă ziarul pe covor, ațipise, în cameră se întunecase, căscă plictisit și se întinse lung: cum să-și omoare timpul până la cină? Ca să nu mai somnoleze, aprinse veioza și sări din pat să se îmbrace. O plimbare de un ceas o să-i priască, era prea târziu, evident, să colinde crângul, dar, oricum, să iasă din casă, să se miște fie și pe străzi la întâmplare...ori mai nimerit să se repeadă până la Gore Livezeanu, ajutorul său, are atâtea de discutat cu el, nu mai e mult și i se termină condeiul. Un motiv de mulțumire nu era, totuși munca o să-l sustragă.... O bătaie timidă în ușa lui. Nu se grăbi să deschidă. Bătaia se repetă mai vigurose, cineva respiră greu îndărătul ușii și el fu sigur, ce coincidență! Că Gore a urcat treptele în fugă să-l vadă. Nu-i făcu plăcere, vrând, nevrând, o să rămână acasă. Merse spre vestibul mirat că nu dă buzna, cu obișnuita apostrofare "Mi s-a făcut de-o cafea preparată de mâna dumitale!" Păși deodată mai hotărât. Cum uitase? Era desigur proprietarul, doar îl rugase să găsească un

docar pentru Stănilă. Chipul lui se luminează. "N-am să-ți spun, Rozana, cât dor mi-a fost de tine, o să te pedepsesc! M-ai lăsat atâtea vreme singur!" Sincer se întreba dacă dorul lui nu se confundă cu teama de singurătate, sau mai exact cu teama halucinațiilor visărilor cu ochii deschiși. Găsi ușa încuiată, deschise tulburat, nici el nu pricepu ce-l nemulțumea dintr-o dată, se însinuase plictiseala să nu dea altcineva la ușă, oricine ar fi fost. "N-am chef să văd pe nimeni!" Surpriză care-l aștepta îl imobiliza stupefiat: ce caută? ce caută la el? n-avea destule necazuri...cum să se poarte, cum trebuie să se poarte? Veronica Soceanu îl privea și ea rătăcit, mișcă buzele nervos, fără să fie în stare să pronunțe niciun cuvânt. Îi făcu loc să treacă stăpânit de impresia că ar trebui să arunce o vorba de politețe, fie și de doi bani. Le-ar înlesni atât lui cât și ei o ieșire conforma cu conveniențele, nu fu capabil însă. În schimb, cu un gest involuntar răsuci cheia în broască, aprinse toate becurile, deși nu stinsese veioza, merse și ferecă fereastra dinspre stradă. Încerca, poate să alunge până și echivocul unei penumbre, care i-ar fi amintit lucruri dureroase femeii necăjite. Un amănunt din îmbrăcămintea ei îl calmă spontan: buchetul de tămâioare artificiale, prins de reverul jachetei cu un ac îl observă când Veronica se așeză în fotoliu la

îndemnul lui mut; dar și întreaga ei eleganță; pentru el se gătise așa? Încovoiată ușor deasupra genții de lac, femeia netezea în neștire mânușile albe, le răsuci pe dos, pe față, iar le netezi....glasul răsună în odaie supărător de melodramatic; lui îi pieri sentimentul de compasiune, o ascultă iritat.

-Am ales între moarte și vizita aceasta! Am vrut să zic între sinucidere.... Glasul răguși, deveni nesigur ca și uitătura. Vorbise ca în vis, părea sinceră, dar tonul teatral lăsa impresia că pregătise dinainte ce avea să-i spună. Poate era sinceră, de ce i se părea totuși fals ceea ce rostise? Repetă desigur niște fraze impuse anterior, cu gravitate și chiar cu modulație....Bine, dar întrucât vizita ei avea o legătură cu sinuciderea, cu el mai ales, și nu cu celălalt, Licheaua de Radu Zamfiroiu? Mai adineuauri îi trecuse prin minte să-i ceară iertare, că s-ar cădea, adică, pentru liniștea femeii, să se prefacă spășit, acum avea impresia c-ar fi ridicol. Tăcerea nu-l stingherea decât pe el? Femeia uitase parcă unde se află, îi ignora prezența; pesemne că odaia îl evoca pe zurbagiu.

-Ai înțeles...între timp? Evident c-ai înțeles! Privirea îl caută, rătăci peste chipul lui. Gura, frumoasă, căpătă un rictus, care o urâți, strămbătura se destinse când îi vorbi din nou, dar revenea de câte ori i se încleșteau buzele, prevestind o îmbătrânire prematură a obrazului. Să-ți mai explic atunci pentru ce am venit la dumneata....în camera asta? Altfel s-ar fi sfârșit totul dacă n-avea o sănătate de fier, dacă n-aș fi plesnit de vitalitate....Mâinile lăsară geanta să alunece, căzură și mânușile, se ridică de parcă s-ar fi înecat, recăzu cu un tremur, îi jucau mușchii feței, prinseră și buzele să se zbată și le mușca. Palmele acoperiră iute fața și rămăsese așa, vorbi printre degete: Dacă Matei nu mi-ar fi vorbit cu atâta căldură, nu știu cum l-ai cucerit, n-aș fi aici. Aveam în minte altă imagine și la acest bărbat n-aș fi îndrăznit.....

Își descoperi chipul, revenise la imobilitatea-i de mască, marcată doar de rictusul gurii, privirea îl aținti dușmănoasă și iarăși se încovoia, întoarse capul. Constată că Diana seamană uimitor cu mama îi aminti lui Rudeanu scena surprinsă în zăvoi. Cine naiba era bărbatul antipatic cu care cocheta fata? Nu reuși să evoce decât silueta subțire și înaltă, și totuși îl mai întâlnește....Se posomora mai mult, avea o expresie severă. "Poftim după ce cumpărături umblă fica dumitale dacă nu te ocupi de ea"

-Am venit la dumneata să mă reabilitez...Saltă capul cu o mișcare bruscă și

izbucni pe un ton sarcastic: Să mă reabilitez...Își prinse umerii cu brațele cruciș. Să mă explic, nu mai suportam....e o amintire oribilă, mă apasă! Furia ei creșcu. Dacă am iubit un bărbat nu înseamnă că am decăzut într-atât, încât să mă ia oricare altul cu forța și după aceea să mă azvârle în

stradă dezgustat! Chipul pâli, albi, ochii negrii, înrâiți, se înecară în ceață, strigă cu pumnii încordați de parcă l-ar fi amenințat: Mă înțelegi? Gura hohoti sec, lacrimile nu vroiau să se adune, să se constituie din umezeală globului ocular înnegurat și orbit.

L-am iubit! La vârsta mea, o femeie care n-a cunoscut dragostea iubește ca o fiară! Când am avut siguranța că aici, înăuntru, dragostea mea pentru el a prins viață....dragostea noastră, așa o numeam amândoi, am avut clipe de extaz. În ce s-au transformat după ce a dat bir cu fugiții infamul? În vreme ce-și pregătea plecarea, nu s-a sfîit....Începusem să mă întreb dacă nu prețuiaște dragostea mea în monedă de tinichea, din ziua când, după ce i-am împărțit bucuria mea, mi-a recomandat să înlătur

complicația...așa s-a exprimat și m-a sfătuit, de parcă aș fi fost o fetișcană minoră, cum să procedez....I-am sărit în ajutor cu iubire, să-i liniștesc temerile pe care le avea, bănuiam eu, vizavi de Matei. "N-ai niciun motiv să-ți faci gânduri" mi-a replicat malițios: "Poate îți vine ideea să divorțezi". Ne-am certat atunci, despărțirea a fost plină de venin, un timp n-a mai dat pe la noi, eu mă montam împotriva lui, credeam că o să-l alung...Dragostea a izbucnit și mai adânc, el a șters chinul într-o clipă, cu vorbe de iubire, nu putea trăi fără mine, susținea, e înnebunit de patimă. A glumit, zicea să nu mai iau în seamă înțepăturile geloziei....Pricepi ce ticălos? Plângea nervos, i se scuturau umerii rotunzi, linia gâtului, pură, marmoreană, se contura pe albastrul catifelei ca al unei statuete într-o expoziție de sculptură. Femeia din fotoliu era soția lui Matei! Judecătorul se mișcă spre ea mașinal, dar se opri după câțiva pași: îi era imposibil să și-i reprezinte ca bărbat și nevestă! Pentru că era foarte tânără? Dar nu putea să fie pe cât pare!.... Unele femei se păstrează frumoase până târziu, nu pierd nici siluetă, nici nu li se veștejește obrazul, gâtul mai ales și mâinile, care își pierd cele dintâi tinerețe. Bunica dinspre tată arată uimitor de impunătoare și la optzeci de ani, se agită vioaie și energică, dar mai ales cu distincție și era frumoasă, chiar decorativă! Spre deosebire de cealaltă bunică dinspre mamă, care la șaiszeci de ani, poate și mai puțin, târșea papucii, devenise sedentară, tăcută; observau cum se prăbușește în ea, cum i se curbează spinarea, pierduse din înălțime atât de mult, încât nepoții mai mici erau convinși că a fost totdeauna scundă, scundă și grasă, numai fotografiile acelea ocazionale, din albume o arătau cum fusese la tinerețe. "Dacă aș putea să scap"....doctorul Podeanu m-a avertizat însă că lucrul acesta nu mai stă în puterea medicilor, și chiar dacă ar fi posibilă o intervenție...."De ce să scapi?" m-a întrebat. Știi ce i-am spus dacă n-a sesizat grotescul situației? Că soțul meu așteaptă copilul acesta, care se va naște din iubirea mea pentru alt bărbat, într-o stare de euforie, face planuri peste planuri, caraghiosul smintit! De altminteri, el mi l-a adus în casă, să aibe cu cine juca table și cărți, o patimă a lui....A devenit curând de-al casei, nelipsit! Duceam aceiași viață retrasă, o vizită, două, corvoadă aprovizionării, evadării pe bicicletă....El a dat peste cap casa noastră, băiatul dezghețat, poznaș, cum îi spunea Matei, încântat de veselie-i cuceritoare. Dina s-a îndrăgostit imediat de el, prima ei dragoste, o observam în tăcere, să nu facă vreo prostie. Părea și el încântat de fata noastră, Matei era convins că și mine că

datorăm prezența lui iubirii pentru ea, am și discutat împreună ce să-i răspundem băiatului în clipa când se va pronunța....Dina mai e și acum elevă, cum era s-o mărităm? Avem alte gânduri cu ea, eu mai cu seamă țin să o văd doctoriță, e o carieră care să-i confere și mai multă independență. Ceea ce o va scuti de un măritiș fără dragoste. Ce se petrecea cu mine? Eram o resemnată, tipul femeii casnice, trebăluind toată ziua într-o gospodărie grea. Nu-mi permiteam să mă odihnesc decât când brodam sau țesam covoare, pentru Dina, evident, asta fac și acum, să-i adun pe încetul lucrurilor de care va avea nevoie într-un cămin al ei. Renunțasem la orice cochetărie, umblam îmbrăcată demodat, nu mă fardam, considerând că sunt...nu bătrână, dar o femeie vârstnică, potolită și fără vise bovarine. Mă ignorau și mă condamnau la o bătrânețe timpurie chiar și ispitele cele mai inofensive. Radu a continuat să urce dealul și după ce a plecat Dina la școală, învață la Râmnic, e colegă de clasă cu nepoata doctorului Podeanu. Venea seară de seară. N-aș putea preciza când am înțeles....În orice caz, pe Matei îl îmbrobodise, de acum se putea lansa. Când o femeie ca mine, care se considera până în acel moment trecută, cu viața încheiată, e trezită la viață brusc prin avansurile ce i le face un bărbat tânăr și arătos, se indignează mai întâi: "Cum își permite el să creadă...?" Uită pe urmă de indignare, ca să se mire, își pune întrebări revelatoare. Eu m-am descoperit în oglindă: "Așadar, el găsește că sunt mai frumoasă?" Mi-am simțit după aceea trupul, un trup care pentru mine nu exista când mă supuneam mângâierilor soțului, urmând porunca biblică....fără nicio emoție, atât și nimic mai mult! Dina mea nu s-a născut din dragoste, e un fruct al prieteniei mele pentru Matei, al milei ce-i port, milă și prietenie față de un soț prevenitor....Ne-a legat grozav moartea celeilalte fete.... Pumnul se frământă pe brațul fotoliului. Mă scoate din sărite îngăduința lui, pentru că mă condamnă! Să nu fi ascultat trăncăneală băfitorilor? Imposibil! Urăsc copilul de pe-acum, e al unui vierme, aș fi în stare....Plânsul nu venea să ușureze chinul, rămase aplecată, cu o expresie apatică. Cum să-i explice ce se petrecea atunci cu el? Că boala și el din cauza dragostei? Să înceapă cu: "Îți cer iertare de felul cum m-am purtat, dar de unde era să știi?"...Sau: "Știi, doamnă, venind aici am lăsat o fată tânără, plină de viață, frumoasă, în cimitirul satului...." Simți cum îl sfâșie durerea și se ascunde, parcă revoltat de patosul ieftin al vorbelor, semăna cu al femeii din fața lui.... Ce caută la el? La ce-a venit? Nu stă în puterea lui să o mângâie, nu e capabil de compasiune. "Nu vezi femeie, că nu sunt în stare să pronunț niciun cuvânt? Că mintea mi-e goală de vorbe și inima de sentimente?" Totuși, să facă ceva, ar fi momentul să se încline și să-i sărute mâna, o să creadă că e un gest spontan, o plecăciune spășită, plină de stimă....Să-i sărute mâna și, în șoaptă, pentru ca vorbele să aibă greutate, s-o facă să priceapă că a dat peste un bărbat care trăiește între vis și viață, nu mai deosebește nălucirile de realitate. Mai degrabă ar fi fost în stare să-i strige: "Deși am făcut dragoste cu trupul dumitale nu pe dumneata te-am

ținut în brațe..." "Cât mă obosește prezența acestei femei! N-o mai suport în odaie." -Îți sunt recunoscător că ai venit, mă simt mai ușurat, mai împăcat cu mine însumi. Se ascultase uimit: poftim ce era în stare să spună! Veronica se ridică revoltată, dușmănoasă, strigă cu ochii mijii: -N-am venit aici ca să-ți ușurez dumitale situația!

-Pricep, pricep, rosti descumpănit și înainta spre ea, decis să joace până la capăt rolul cavalerului. Mi-ai dat însă prilejul să-ți cer iertare - "trebuie, e soția lui Matei!" Se apleca și-i sărută mâna. Să mă reabilitez eu în ochii dumitale, da, eu...

-Prea târziu, suferința nu poate fi ștearsă ca o greșeală pe tablita micilor școlari! "Iar tonul melodramatic! La naiba, să-i spun orice, numai s-o văd plecată de pe capul meu!"

-Atunci, ce-aș putea face pentru dumneavoastră, doamnă Soceanu? "Ce ton rece!" Ea-i ocoli privirea, răsugrumat, cu răutate, caută să-l lovească cumva.

-Poate...să-mi legi ștreangul! Nu mai protesta atât de revoltat, n-ai dreptul, ești un...Doamne, ce rău îmi este! Îmi spuneam că dând ochii cu dumneata....Dacă nu m-ar ține ei în viață, Dina mai ales.... Rudeanu aștepta răbdător, ușor

înțepenit. "Din moment ce s-a ridicat, o să plece, ar fi și timpul, poate să vină proprietarul, femeia asta nici nu se gândește ce riscă dacă e văzută în odaia mea"....

Pentru ce aprinsese lumina? Ardeau toate becurile, o să-l dea de gol că e acasă!... Auzind că-i vorbea din nou, că nu se hotără

să plece, se înșurubă locului, revoltat. În glasul ei străbătea de astă dată o undă de înviorare, de nădejde parcă.

-Și totuși ai putea face ceva pentru mine, pentru familia mea, vreau să spun....Rotea privirea peste obiectele din cameră, aținti patul, spatele ei păru să se frângă, glasul i se îngroașă. Ei aștepta ca pe ghimpi. Înnegurarea cuprinsese irișii ei negri, îi îmblânzise într-un fel, suspină adânc, să alunge amintirile. Să nu ocolești casa roșie, i-ai lipsit mult lui Matei. El nu trebuie să bănuie...scena din grădină

amintește, tuturor, nu numai de leșinul meu. Întinse o mână tremurătoare și rece, el se aplecă cu grabă să o sărute, abia disimulând mulțumirea că o vede în fine urnită. "Nu sunt deloc sincer, regret asta, dar nu pot altfel. De ce? Nu pricep și de nu reușește femeia asta să trezească în mine compasiunea pe care ar merită-o suferința ei. Din cauza lui Matei? Doar nu mă fac solidar cu tagmă bărbătească? Da, de unde? -Măine, poimăine? Insistă ea.

El se încruntă, graba femeii de a-i smulge promisiunea îl deranja, proiectase să plece la Stănilă. Dacă proprietarul nu venise să-l caute, înseamnă că nu-i făcuse rost de docar? Ar mai putea să între pe ușă ca să-i aducă răspunsul, oricare ar fi, și uite că ea stă în prag, nu mai pleca....

-Matei o să se bucure ca un copil, fă-i acest hatâr! De data asta îl rugă. Și Dina! Fetița îți poartă o stimă....cum s-o numesc? Îi impui, asta am vrut să zic, seriozitatea dumitale le impune amândurora.

-Bine, cum dorii. Îi aruncă o privire neașteptat de luminoasă, îl uimi cât de iute își revenise din zbuciumul de adineauri. Merse el mai întâi, să cerceteze curtea și strada, reveni liniștit, în dreptul scării.

-Puteți pleca nestingherită. De jos, de lângă stratul presărat cu tutunaș și micsandre, o privi cum coboară treptele; avea picioare frumoase și un pas săltat, mișcare juvenilă, cu alura grațioasă, studiată desigur pentru

celălalt, pentru Radu. Biata de ea, zău de nu-i părea într-un fel caraghioasă! Iar dragostea pe care i-o inspirase zabaucul acela, un amarez de ocazie, un excroc sentimental!... Cum se păcălesc femeile! Îmbracă pe cine știe ce netot într-un vestmânt strălucitor și iau de-a bună...."Dar, până la urmă, poate am izbutit să-i iau măcar în parte povara acelei ofense....." Poarta se închise, pașii se îndepărtau cu un bocănit al tocurilor pe caldarâm. El urmări fără să vrea siluetă subțire, femeia își unduia umeri, șoldurile...Un val de voluptate străbătu trupul lui, semturile evocau cu lentoare imaginea femeii goale, în patul lui, lângă el, în brațele lui....

Se surprinse indignat, respinse cu violență dorința, precipitându-se pe treptele scării. Ajuns în odaie, stinse lumina, încuie ușa, dete buzna iarăși în stradă. N-o să-l mai găsească pe Gore la ora aceea, dar o să-l caute prin oraș, o să vină la restaurant, să se posteze așadar la o masă, nu era exclus să-i facă el rost de o ocazie, ar accepta și o cabrioletă, până la urmă și bicicletă, mai bine o să facă drumul pe jos. "Căci n-am de gând să-mi țin promisiunea, doamnă Soceanu, nu mi poți impune mie, tocmai mie....ar fi o mistificare gratuită, cum să bănuie Matei?.....

E o presupunere a dumitale și n-ai decât să te descurci singură!" Își da seamă că e și nedrept cu ea, și răutăcios, dar continuă: "Pricep acum de ce-a fugit neghiobul.... L-ai sufocat! Ești o plantă agățătoare! L-ai sufocat sau erai pe cale. În loc să-i mulțumești că te-a făcut fericită, doar singură ai recunoscut că ți-a dat clipe de extaz...." Ce mai dorește? Ce a vrut de la el? Radu e tânăr, și-ar fi distrus viața și cariere. "Zăbăucule, cine te-a pus să te-agăți de-o femeie ca asta? I-ai stârnit simțurile și-ai părăsit-o! Lașule, ești un laș, mi-ai lăsat o mie pe cap..." "O, la naiba, poftim ce gânduri mă torturează acum!"

Ion Marinescu - Valea Luncanilor

Valea Luncanilor, cu ape iuți și săltărețe ca hațeganele de pe la noi, drumețește pe meleaguri pline de un farmec pitoresc, rar întâlnit, ce încântă ochiul și face sufletul să-și vibreze corzile într-o admirație monumentală. Luminată de argintul stropilor săltați în buchete feerice, de smaraldul câte unei pietre răsărite în cale, valea, de veacuri, își mână doinind apele spre vadurile Streiului, îngemănându-le într-o lungă și domoală călătorie. Colinele împădurite cu gorun și stejari bătrâni, fulgerați în saltul roșietic al verivelor, coboară până la zimțuirea țarmurilor, să-și clătească poalele în unda racoroasă. Ici și colo, frunzele își despletesc frunzarul, slobozindu-l pe fața cristalină să asculte șoptirea apelor ca o chemare de amurg. Când vântul înfioară strunele ramurilor, tremurul subțire se aude ca o tânguire de tulnic induind peste culmi, apoi învolburându-se în vuiet adânc, te duce spre piscurile cărunte ale munților Retezat, lăsând în urmă cântarea sfioasă și molcomă.

*Frumoase și pline de poezie sunt răsăriturile și apusurile de soare pe Valea Luncanilor!... Spre ziuă, culmile dinspre răsărit se învăpăiază într-o diademă rumenă a primelor raze ce se ițesc de sub geana zării. Soarele răsare mândru, plin de viață și căldură pe crestele munților, dărmuind bănuți de aur printre ramurile copacilor din pădurile

întunecoase, risipindu-se într-un joc de curcubeu pe boabele de rouă. Apusul încunună în flăcări culmea munților, agățând pe ramuri scânteieri de rubin. Umbrele se prelungesc din ce în ce până când se mistuiesc în umbra care coboară în sunetul tălângilor. Dar nopțile cu lună!... Sunt adevărate capodopere de măiestrie picturală ale naturii. Poleită, Valea Luncanilor șerpuește unduind printre copacii încărcăți de umbră și lumină. Un adevărat basm îți șoptește vraja nopților pădurilor adânci.

*Valea Luncanilor! Vale a plângerilor. Sudoarea amestecată cu lacrimi picură pe brazdă amestecându-se cu lutul într-un scrâșnet înfundat. Boii, vlăguiti de trudă și foame, ghemuiți în juguri, se deznodau trăgând la plugurile de lemn. Doinele plâneau înfiorând văile și culmile. Valea Luncanilor, slobozită de sub munte, despletită, își detuna valurile într-un lung ecou.

* Valea Luncanilor! Vale a frumuseților și bucuriilor. Doina nouă de bucurie, puternică, pe poteci șerpuite și strănte, urcă pieptiș spre casele răzlețe ale luncanilor și apoi coboară până în argintul apei și curge la vale, pretutindeni, ca un vuiet adânc de munte. Tractoarele trag duduind brazdă lată și adâncă.

* Valea Luncanilor! Vale a frumuseților și a belșugului. În frumusețea ta, se oglindește frumusețea țării mele, în cântecele tale răsună glasul poporului meu.

Ernest Uskar

Primele fire albe

În acel an, '57, secretara de partid din satul Ziba nu împlinise treizeci de ani, dar avea mai bine de zece ani de când se înscrișese în partid și de când fu nevoită să-i părăsească pe ai casei. Veni în părțile ardealului, acest pământ apărat de milenii. Aici, greul vieții l-a simțit cu nemiluita, fiind frumoasă în tinerețe și nici proastă nu era...dar.....

....În acel an '57, când în satul unde ajunsese învățătoare se dădea bătălia pentru a naște cooperativa, ea, ca secretară de partid, era în fruntea acțiunilor. I-a obligat pe cei care și-au vândut vitele, atelajele, și altele să le aducă în colectivă, să nu le sustragă. Intră în mare conflict cu aceia care aveau rădăcini de bogați. La adunarea populară din cămin, învățătoarea a intrat mai târziu. Era seară. Se așează în fundul sălii și când auzi pe câte unul vorbind parcă o apucă tremuraturul. Nu a mai rezistat și a izbucnit.....a scos la iveală tot ce știa din sat și apoi s-a făcut o liniște de mormânt. Câțiva părăsiră sala. Unul din ușă se întoarce și zise: "Nu o ascultați.....e fica unor mari capitaliști, fugită din Rusia....!" apoi plecă urmărit de un hohot de râs. Râdea și un flăcău, care făcu socoteala anilor celei ce i-a fost învățătoare și zise: "Zău, mă, că mulți capitaliști or mai fi fost în Rusia Sovietică prin 1930!" În sală asistase, fără ca secretara să știe, un delegat de la regiune. Fu invitată, după ședință, la o discuție, care se prelungi și câțiva luară peste nas. Dar cooperativa se născu cu fondul întregit cu cele ce fuseseră sustrate. Într-una din seri, un vecin o opri în drum.

-Vai, tovarășă învățătoare.....Să ai grijă, că nu-i glumă. Fă ceva cu el și aruncă-l!

-Cu ce?

-Nu te face că nu pricepi!

-Spune omule cu ce, că nu știu.

-Cu pistolul....!

-Ce pistol?

-Cu ăla mic.

-Fii om serios! Eu nu am așa ceva.

-Fie cum zici. Dar eu, ca vecin și ca să fiu cumsecade, m-am gândit să-ți spun. Se mai zice că ai luat un drapel roșu și l-ai "împușcat", l-ai făcut ciur și te-ai șters cu el pe picioare.....apoi ai învelit pistolul și l-ai ascuns....

-Vai de mine, omule, dar tu gândești ce spui? După câteva zile, șeful miliției o oprește pe stradă și, pentru că o cunoaște, fiind și membră în birouri de partid superioare, îi spune, puțin cam bățos:

-Nu te supără tovarășă! (și nu-i spuse pe nume), dar să treci mâine pe la noi și să-ți iei și mâncare.... -Dar, de ce?

-O să vezi dumneata....și plecă grăbit, cum nu fusese niciodată.

Nu a mai stat pe gânduri și s-a dus la președintele sfatului. Nu era la birou. S-a dus la el acasă.

-Tovarășe președinte....uite ce și cum....Președintele citea liniștit ziar, tolănit într-un fotoliu, nesinchisindu-se că îi vorbea o femeie, o învățătoare, o secretară de partid, membră în același birou de partid pe localitate. La un timp și-a dat ziarul la o parte și cu o "siguranță" subliniată cu mijirea ochilor și țuguiera buzelor răspunse scurt:

-Mie îmi spui? Știu. Și l-am văzut și pistolul....Așa că....

Ea putu să rostească un blestem, dar plecă izbucnind în plâns. Și a alergat pe calea ferată buimacă, plângând mai mulți kilometri, până acasă. Acolo, împreună cu o prietenă, au cotrobăit totul...prin cameră, pe lângă școală...Au vrut să ridice dușumeaua....Ce mai, trebuia să vadă nu cumva i-a pus cineva pistolul. Și nu era zi să nu controleze...A fost și la miliție și a dat o declarație pe care șeful o sptepta., fără să se gândească la carnetul roșu al secretarei de partid....Apoi, alte nopți grele, de veghe, că să nu i se pună, sau, poate, să vină după ea. Când pleca la ore își vâra hârtie în gaura cheii de la cameră, că să vadă dacă nu o vizitase vreun "oaspete", în lipsă.

Au torturat-o gândurile vreo săptămâna. Nu mai mânca, nu mai dormea....Slăbise și se speria de orice. Copilul îi plângea alături, înțelegând prea devreme chinul părinților. Un gând a condus-o la un activist de partid....Acesta, după o adâncă chibzuială, a sfătuit-o să-și vadă în continuare de muncă.....să nu se sperie. Și, a trecut și prin asta....Dar vai!!!

-Mămico dragă....cu ce ți-ai vopsit părul de strălucește ca argintul? O întrebă copilul, nedumerit, într-o dimineață.

Da, în săptămâna aceea, tortura a fost groaznică, îi adusese primele fire de păr alb

Ionut Popa – Sonete

Nu regăsesc odihna-n lipsa ei

Nu regăsesc odihna-n lipsa ei,
și toate-mi par ca spinii de sub floare;
pe-oriunde-mi las mișcarea următoare
îmi intră-n suflet țepii cei mai grei.

Minutele se-arată-obositoare,
și orele – șerpi lungi cu clopoței –
prin patul meu, veninul celui ce-i
mai amărât, îl scot la-naintare.

Și somnu-acela-n mine simt cum scade,
descoperind ce-i rău și ce-i caduc,
și-atinge depărtarea ce mă roade

din depărtări ce vin și ce se duc,
când zorile se-ntind să mă înnoade
în visul ei pe care îl seduc.

Rămân ce-am fost și sunt ce am rămas

Rămân ce-am fost și sunt ce am rămas:
mizeria sub unghia de gheață,
un punct caduc, sătul de-aceasta viață
ce-și plânge clipa rătăcită-n ceas.

Nu fac, zâmbind, mai mult ca o paiată
ori trist în sine și tăcut în glas,
nu fac mai mult ca cercul de compas
trasat în juru-mi ca o fortăreață.

Sunt bun și rău – sunt astăzi doi într-unul,
și doar în gânduri mai găsesc popas.
Nu-mi spală încruntarea nici săpunul,

iar când privesc oglinda, un pripas
repetă-ntruna, sigur, ca nebunul:
rămân ce-am fost și sunt ce am rămas.

Când viața lor de viața ta se leagă

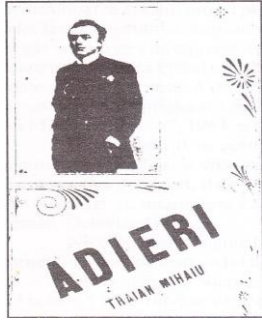
Când viața lor de viața ta se leagă
și când privești spre ei, te vezi pe tine,
mai mult de-atât nu ești, și nu-ți convine
că ochii văd în sinea-ți lumea-ntreagă.

Privești în jos, în sus, și ți-e rușine
ca unui dumnezeu lipsit de vlagă,
și-ai vrea să uiți că vântul îi propagă
spre mintea ta retrasă-n viziune.

Din glas dement se-ascunde-n timbru dorul
ca frunza verde-n toamnele barbare,
și-arunci în ei durerea cu piciorul

deși îi simți, îi crezi, și-atunci te doare,
cum taurul răpune matadorul
și-odat' cu el și animalul moare.

Traian Mihai (1880-1912)

Poetul Traian Mihai s-a născut în comuna Geoagiu în anul 1880, tatăl său a fost pensionar militar, iar mama sa originală din comuna Balșa, din familia Damian. Studiile le-a făcut la Liceul săsesc din Sibiu, apoi la Paris, Strasburg, unde și-a luat doctoratul în științe economice. În anul 1897 a publicat un volum de poezii, „Adieri”, tipărit la Orăștie în tipografia Minerva, institutul tipografic, societate pe acțiuni. S-a stabilit pentru un timp la București unde a lucrat la Banca Națională a României. Aici a scris un tratat în două volume intitulat „Politica monetară a României-1906-1907” lucrarea considerată ca o operă științifică economică de valoare. A scris și câteva cărți în limba germană și alte lucrări cu caracter economico-financiar. Prin anii 1900-1901 a colaborat intens cu ziarul Activitatea din Orăștie sub conducerea lui Aurel Munteanu.

A decedat în anul 1912 la Sibiu și a fost înhumat la Orăștie unde se afla părinții lui. Năzuințele lui literare, de pe urma cărora a alcătuit volumul Adieri, 1897, ni-l prezintă ca un cărturar cu multa sensibilitate poetică, care a pus piatra de temelie a mișcării literare la Orăștie.

După părerea unor cercetatori, "se numără printre cei dintai poezi care evocă chipul lui Eminescu (...)"

Eminescu

Trist-a fost viața-ți zburciată
mizerii, chiar ți-au fost conducătoare,
te apăsau în praf, da-n drumu-ți mare
tu le-ai învins cu fruntea înălțată.

A lumii reci priviri de apăsare
și-al ei dispreț a fost a ta răsplată;
în curtea Mediceilor, bogată
tu ai fost un mândru, falnic, soare!

Și numai în a teilor răcoare
ți-a înflorit a mulțumire floare,
soarta tristă a marelui în lume.

Dar geniul tău în giur de noi plutește
și cântul tău, cu inima-dulceste,
din neam în neam păstra-va al tău nume.

Eugen EVU

Experimental Imagopoeim

Kamasutra polisemantica
Ah, artele prea-nalte de fapt pervertizează
Limbajele-n orgasme prin frumuseți șuvoi
Nirvanice talazuri, zăbranic ce visează
Îl oglindesc pe înger feminității-n doi...

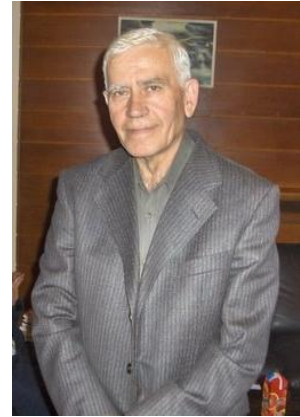
Dedicație la infanta

Adio color
În noapte nasc grădinile
Înnebunesc luminile
De prea răbdare-n nerușine
Cad goliciunile în sine
Între-genunchii din claustru
Bătrânul înger și ilustru
Își smulge corp dintr-un incub
Clavir cu gheare de youtube
Delir al golului flămând
Zero gravid și suspinând
Răsare luna-ntr-un Colind
Anorgasmia ta, cântând
Anorgasmia ta cântând.

ENDIMION

De ce te joci, poete, cu cartea ceea-n mână
De parcă-i șoimul de umbre prin vis, la
vânătoare?
Nu-i joc, acesta, poate-i o boală, o răbdare
Să nu se rupă ființa din sinele cel mare.
De ce te joci, poete, cu orbul adjectiv?
Nu-i orb, ci-ntrezărire în ceealaltă parte...
Ceva străin și totuși uman. E cuget al zborului
captiv
Cu aripi două, iată, chiar zborul le desparte.

Miron Țic

Pe calea robilor

Vârsta mea un secret
pe care-l spăl de păcate
Dansul ploii
în iarba caldă
se pierde
prin iarba uscată
Funigei din toamnă
Se mută dintr-un loc în altul.
Pe calea robilor
Și mi se face dor
de salcâmii înfloriți
Intr-o dimineață pierdută în somn.

Capăt de lume

Azi dimineață ți-am sărutat lacrimile
Pe urmă am pornit să alung iarna
M-am oprit pe colina unui deal
Număr mieii albi
Sunt un bărbat norocos
Pot îmbrățișa femeia frumoasă
O mângâi din tălpi până-n creștet
De parcă aș fi cucerit un capăt de lume.

Copilul din noi

De la o vreme
Nu ne mai privim în oglindă
Poate nu mai suntem suficienți de tineri
Și nu mai alergăm
Dintr-un oraș în altul
Nici de la o femeie
La o altă femeie.
Și totuși,
Copilul din noi
N-a obosit
Ne-ndeamnă să privim înăuntru
Și ne-ncălzim cu sudoarea dragoste

Bianca Dobrescu**și așa n-ai murit**

ia-mi mâna
strânge-o cât poți de tare
și mori...
privește-mă disperat
și voi muri lângă tine
în spatele nostru, cuminți
orășenii vor muri și ei
va fi miros
de piei gălbejite
și o duhoare superbă de moarte
cimitirul va fi plin de noi, iubite...
plin de noi, și gol de
drăcia asta de viață
ce ne-am plictisit
să o tot trăim...
să trăim ce au trăit și alții
...
și ție ți s-a luat iubite
să-ți zică ei: dar, știu cum e,
să vezi cum mi s-a întâmplat
haide să murim iubite..
ori lasă dragostea noastră să moară
pentru noi

durere femeiască

îmi ies din minți
cine știe pe unde ajung
pot ajunge pe mințile altora
care-mi vor dispăcea
or pe care voi învăța să le iubesc
iubirea nu se învață!
îmi strigă un ultim picior
de nerv
rămas fără legătură
nu, nu mai vreau durerea
durerea-i doar în mintea mea
bolnavă

ți-au spus?

mi-au spus că-i greu
că nu voi renunța la nărav
că nu voi fi eu nici măcar pentru o zi...
atunci am râs,
așa ca prima oară,
malefic? poate
dar dacă nu voi fi eu
cum aş putea fi altcineva?
ca să vezi!
pentru asta nu aveau răspuns
cât te-ai cruci,
am dispărut
alergând după eul meu,
strigând că-s mândră să fiu
om
om purtător de gleznă
mândru de asta
ție ți-au spus ce greu e să fi om?

Bianca Dan**Have A Break**

Moartea e la pauza de cafea,
poartă cagulă.
ca un tablou în relief,
din lumini și umbre.
Tâmpile fără pistol
în spiritul Crăciunului,
poate cineva mai fericit
oprise timpul.
gânduri paradox,
când mama pune masa
și iubesc lama cuțitului
desculță.

Linیștea lupilor

Cerul era prea mare ca să-l ținem în
palmă
ascultam liniștea lupilor,
cu ochii lipiți de tavan,
doar puțină lumină își făcuse culcuș
în căușul palmei
vedeam totul supradimensionat
într-o nouă ordine
o petrecere a muștelor ce nu ne privea
noaptea amuțeau cei înecați în dragoste
căutând infinitul într-o zecimală
eram prea singură să te mai ascult
tu mă iubeai la alte standarde
drumul spre casă cu puf de păpădie
împărțise timpul la doi.

Neputință

lumina a amuțit de prea multe metafore,
de prea mult întuneric și muștele se
strâng în jurul ei,
dând roată, încolțind-o ca pe o pradă
bună de devorat.
încerc să o salvez, închizând-o în
colivie,
dar are reverul pătat cu sânge și
chloroform.
nici morfina n-o mai ajută, iar durerea ei
mă sufocă
și nu pot s-o resuscitez.
ploaia mă stinge cu o palmă grea
și vorbesc cu prieteni imaginari în
oglinză,
bezna mă acroșează ca un lup flămând,
cărui i se văd oasele prin piele.
tremur și frigul își înfige colții,
până când simt lumina șiroid eliberator,
ca o ofrandă ne-nțeleasă și păgână
a unui poet ce nu-și mai găsește
cuvintele

Mihail Setelecan**Luna de ceară**

Plouă. Atât de tainic și sfios
părea că până și timpul
a uitat să mai existe
asupra cuplului ce-și îngâna jurămintele
în umbrișul de conifer înțepător.

Se spune că dacă-ți pui dorințele
pe lună plină, într-o convingere aproape
stupidă,
întreaga natură se va sfătui și
prin lucrarea ei divină, se va îndura cerul
ruga să-ți îplinească.

Oh, îți amintești tu iubito,
pe luna aceea sărăcăcioasă ca de ceară
în taina sufletelor noastre găunoase,
ce dor de necuprins pe buze se-nfiripa
din amorul artei până-n amarul capriciului.

Stăteam în urma ta, ascultându-ți pașii
pe covorul înstelat de frunze
ascultând ropotul iubirii ce venea din ceruri,
fantomatic peste ape, uscături și ființe,
mulțumit că rugile ne-au fost ascultate

Cocktail sentimental

Am găsit un teren singuratic. Iubirea unei
femei
pentru poezie și jocuri de noroc o face
aproape imorală. Palmele mele ating în
temelii
fiecare memorie tristă izbită de pereții
neputinței.

Răsete și lacrimi curgeau împreună în fiecare
respirație a ei.
Genele ei dansau ignorant în penumbra
policandrelor chicioase
etalându-le la fiecare nouă licitație de whist.
Noaptea erau pline
de lumină. Transformam flăcărilor în povești.

Ne amuzam teribil de stângăciile fetișcanelor
ce se făceau că făceau furori printre pariori și
de barmanii
care le serveau cocktailuri de vorbe
siropoase, cu umbreluțe
de parcă s-ar fi adăpostit mai apoi la umbra
lor.

deși se dorea distrasă, o simțeam mai
dornică de pasiuni
arzătoare decât flacăra unei candelă ramasă
neaprinasă
pe masa de lucru a pustnicilor.

Un fum răsare din pereți. Și dintr-o dată:
agitație.
nu te mai recunoșteai om cu om.

Maria-Gabriela Dobrescu

Se uitase din cinci în cinci minute la ceas. Mai erau 30 de minute până la ora stabilită. A privit încă o dată masa pe care o așezase în cerdac. Totul era impecabil. Așezase cu mare atenție fața de masă și șervetelele de satin și voal în nuanțe ruginii, argintăria compărată odată cu vechiul conac, serviciul chinezesc de ceai pe care îl primise de la o prietenă dragă și pe care îl folosea doar pentru ocazii speciale. În mijloc pusesese un coș cu fructele toamnei. În jur se răspândeau o mireasmă de pere ruginii și mere ionatane împletită cu parfumul gutuilor și al strugurilor tămâioși. Alături chiseaua cu dulceața de nuci verzi pe care îi promisese, atunci, într-o altă toamnă, că o va face special pentru el. Și ea... La fel de fermecătoare ca o zi însoțită de toamnă. I se părea că întreg Universul conspira la întâlnirea lor. Își închipuise în fel și chip întâlnirea asta și acum când o despărteau de ea doar câteva clipe se simțea copleșită de toată așteptarea aceea. Oare cum va reacționa când o va vedea?

Se apropia de drumul lateral ce ducea spre conac. Îl știa pentru că mai fusese acolo de multe ori, mai ales toamna, ca să-și încarce sufletul de frumusețea pădurii care i se părea ca un tărâm de vise în așteptare și care îl atrăgea mereu ca un magnet fără ca el să găsească o explicație pentru atracția aceea nejustificată. Chiar fusese surprins când citise e-mailul în care i se comunica locul întâlnirii. Aflase la timpul respectiv despre vânzarea conacului, dar nu bănuise nicio clipă că ea ar

putea fi noua proprietară. Nu putea înțelege de ce ar cumpăra cineva o casă dacă nu locuiește în ea. Prins între gânduri, fără să-și dea seama, ajunsese deja în fața conacului.

A coborât și s-a îndreptat spre poartă. Acolo, puțin derutat, a zăbovit câteva clipe. Apoi, a zărit interfonul. Cu un gest mecanic a apăsător soneria. Poarta s-a deschis mai repede decât se aștepta și a pășit dincolo cu pași șovăielnici. De obicei era sigur pe gesturile lui, dar azi parcă nu fusese el. Nu îl așteptase nimeni dincolo de poartă și misterul acesta exagerat îl irita vizibil. Se simțea ca și cum ar fi intrat într-un labirint. A privit de jur-împrejur și undeva în stânga a zărit firul Ariadnei. O potecă îngustă, pietruită, care ducea probabil spre grădină. Enervat de jocul acesta, a pornit spre alee, hotărât să afle ce dorea femeia aceasta de la el.

La capătul aleii, se întindea o grădină mărginită de pădure. Nu își închipuise niciodată un astfel de loc. Amurgul cobora peste întreg peisajul acela făcându-l să pară straniu, la fel ca povestea asta despre care începuse să aibă senzația că e desprinsă dintr-o altă poveste. În fața lui a văzut un cerdac. Din el se răspândeau lumina abia pâlpâindă a unor felinare cu gaz. Gândul i-a zburat la interfonul de la poartă. I se părea atât de nefiresc amestecul acesta de nou cu vechi, dar la urma urmei era de înțeles. Doar se aflau în secolul XXI. A rămas așa privind peisajul acela până când a zărit silueta unei femei care se îndrepta spre el.

Îl urmărise de la fereastră din momentul în care ajunsese la poartă. Număruse în gând secunde ultime jumătăți de oră ce i se părușe infinite. Emoția întâlnirii îi colorase obrazii și simțea adânc tropotul sângelui ce îi alerga prin vene. L-a condus cu privirea spre alee, până în grădină și apoi s-a decis să coboare. Și-a dat seama că prea mult suspans strică și pentru că pe fața lui se citea iritarea s-a gândit să nu strice momentul la care visase atât. Ajunsă în curte, din pricina nerăbdării care o înghesuia, a ales drumul cel mai scurt și a pășit ușor, direct prin iarbă. Mergea gândindu-se că era cu fiecare pas mai aproape de el, de întâlnirea aceea pe care o premeditase de atâția ani cu răbdarea ei nemăsurată.

CUIB LITERAR

O privea cum se apropia și pentru o clipă a crezut că amurgul acela îi joacă o festă. Era ea. La fel cum o văzuse cu ani în urmă în fotografiile acelea. Nu putea crede că trecerea anilor nu lăsase nicio urmă pe chipul ei și era destul de cerebral ca să se creadă personajul unei întâmplări fantastice. Un lucru știa sigur. Se afla în fața celei pe care o cunoscuse cândva dintr-o simplă curiozitate. Comunicaseră o vreme. Ea și-ar fi dorit să-l întâlnească, dar el fusese indecis. Într-o zi, a dispărut pur și simplu și el nu a încercat să afle de ce. Crezuse întotdeauna că lucrurile se întâmplă așa cum trebuie să se întâmple. Și a uitat-o.

Acum erau față în față. S-au privit preț de câteva secunde. Se simțea cum tăcerile lor se duelează. Erau ca într-o arenă. Unul dintre ei trebuia să învingă în seara aceasta. Oare cine va câștiga? Blândețea, grația, răbdarea ei sau încăpățănarea, indiferența, luciditatea lui?

Ea a rupt prima tăcerea și a făcut asta doar pentru că era gazdă. L-a invitat în cerdac. A urmat-o fără să se opună. Glasul ei i s-a părut la fel de interesant ca atunci, demult, când vorbiseră la telefon. S-a așezat în fotoliul de răchită și a privit masa. L-a frapat modul în care așezase totul. Dovedise mult bun gust și nu putea să nu-i admire priceperea. A vrut să o întrebe de ce făcea asta, dar ea i-a făcut un semn discret cu mâna, sugerându-i să tacă.

Începuse să se mai dezmeticească și o privea cum pune ceaiul în ceșcuțe. Totul i se părea că se derulează după un scenariu. Ea a turnat ceaiul urmând un adevărat ritual de parcă ar fi fost o adevărată gheișă. Apoi, i-a întins ceșcuța cu gesturi delicate, i-a zămbit și l-a îmbiat să bea. În timp ce sorbea din ceaiul acela al cărui gust nu îl putea recunoaște, dar care îl cucerise de la prima înghițitură, o privea fascinat de lumina pe care chipul ei o radia. Părul negru, în care se vedeau urme stinghere de alb, căpătase reflexe albastrii în lumina lunii noi. Purta haine în culorile toamnei. Deasupra avea un șal de brocart care îi dădea un aer nobil. Parcă ar fi fost desprinsă dintr-o pictură renascentistă. Chiar și rama ochelarilor era asortată cu ținuta. Purta bijuterii cu grijă alese. Șiragul de

mărgele, cerceii și inelul erau chihlimbare în toate nuanțele toamnei. Inelul, în care era încrustată o piatră mare, se potrivea nesperat de bine pe mâna ei mică și delicată. Privindu-i doar mâinile ar fi putut să jure că erau mâini de copil. Ar fi vrut să găsească ceva cât de mic care să nu se potrivească cu întreaga atmosferă, dar s-a lăsat păgubaș pentru că totul fusese gândit cu minuțiozitate până la cel mai mic detaliu. Încă nu putea crede că el, pretențiosul pretențioșilor, nu găsea ceva de criticat. Se simțea ușor fascinat de întreaga atmosferă și dintr-un orgoliu ivit așa din senin se chinuia să găsească un cusur. Găsise! Muzica! Lipsa muzicală. Când se pregătea bucuros să se felicite pentru că reușise să-i găsească un impediment, ea s-a ridicat și a pus un CD. Era dezarmat. Nu putea înțelege ce puteri deținea ființa aceea care în aparență era atât de fragilă. Știa oare să citească gândurile? Era într-un valvărtej de stări confuze.

Peste întreaga pădure s-a revărsat ritmul unui tangou. Ea s-a așezat pe canapea și sorbea cu înghițituri mici ceaiul, privind-o în ochi într-un fel care-l înnebunea. Probabil așteaptă să o invite la dans, a gândit el. Nici măcar nu mă invită la dans, își spunea ea. A urmat încă un tangou și încă unul și ei se priveau fascinați în tăcere. Dar tăcerea lor spunea mai mult decât ar fi putut spune toate cuvintele din lume. S-au lăsat prinși de valul muzicii și când s-a auzit tangoul pe care îl preferau amândoi fără ca niciunul dintre ei să știe acest lucru, s-au ridicat ca la un semnal și au început să danseze. Dansau atât de bine împreună încât ai fi putut crede că sunt doi profesioniști după sute de repetiții. Ea simțea că așteptarea ei nu fusese zadarnică. El se vedea nevoit să-și vadă decapitate toate principiile, cel puțin pentru moment. Se regăsiseră în sfârșit în labirintul în care intraseră amândoi într-o altă toamnă. Toamna asta fusese atât de dărnice cu ea, iar pe el îl atrăseseră în mrejele ei, aducându-i împreună fie doar și pentru un tangou. Cerul privea cu stelele îmbrățișarea lor, iar luna s-a ascuns discretă în spatele unui nor gândindu-se că lumina ei ar putea stânjeni. Doar vântul ducea mai departe povestea lor...

George Pașa

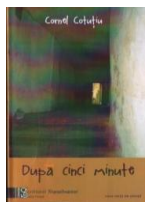
Apărut în 2010 la editura „A.T.U.” din Sibiu, volumul de versuri **Picătura de infinit**, aparținând poetului hunedorean Ioan Barb, este primul din colecția „Raftul de poezie”, colecție coordonată de Mihai Curtean. Cartea are 140 de pagini (excluzând paginile de cuprins), cu o prezentare aparținând lui Silviu Guga, cu o copertă sugestivă, prin care titlul acesta metaforic, dar oarecum vetust, capătă o semnificație aparte. În prezentarea de care spuneam, Silviu Guga precizează că, după o tăcere de 12 ani de la apariția primei plachete de versuri a lui Ioan Barb, anume **Tăcerea ca o flacără**, poetul „a devenit mai atent la mixajele poetice, mai exigent cu sine și a sărit la alte conotații și valențe poetice. Stăpânit de o patimă ardentă pentru vers, a reușit să-l pună într-o poezie deloc stridentă, dar orgolioasă”.

Subintitulate – așa zice impropriu – „poeme”, poeziile din volum vădesc o mai îndelungată aplecare asupra cuvântului scris, au acuratețe lingvistică, o așezare în pagină destul de potrivită, o oarecare diversitate stilistică, astfel încât nu devin plictisitoare prin repetarea acelorași mijloace și tehnici artistice. E adevărat, tema timpului este dominantă acestei cărți, alte motive și teme frecvente fiind: dragostea, dezamăgirea, credința, exilul interior, liniștea, lumina, singurătatea, moartea, amintirea etc. Există similitudini, așa cum s-a mai spus (Liviu Ofileanu), cu poeții expresioniști ardeleni Aron Cotruș, Ioan Alexandru, Radu Gyr, chiar cu maniera poetică a lui Ion Pillat, în câteva dintre texte; însă și apropieri – timide, așa zice – de poezia actuală, atât formal: renunțarea la majuscule și la semnele de punctuație, inserții ale vocabularului modern, fără exces („text tastat pe monitor/ dai clic pe viitor/ instantaneu afișează trecutul” – finalul poeziei *rătăcit într-o lume fără timpul prezent*, p. 112; „doar pașii prin care vine în tine un necunoscut/ salută cuviincios întinde cheia cipul// ca un vechi prieten îți întinde parola” – *programat săucid cu mintea*, p. 24 etc.); cât și în ceea ce privește conținutul, în special în poezii cum ar fi: *obsesie; dragostea, ca o mașină de epocă, te aștepta; semnele de pe trandafirul japonez*, unde sunt și incizii ale textualismului, mai puțin din „modele” poetice ale momentului. Cu toate acestea, textele se citesc, așa spune, cu plăcere, chiar dacă mai există, pe alocuri, versuri sau cuvinte care ies cumva din fundal. Spre exemplu, în *semnele de pe trandafirul japonez*, verbul „a se restarta” nu se potrivește în „peisaj”; alteori, intertextul nu pare a se încadra bine în contextul dat (poezia *obsesie*, de altfel, destul de reușită).

Metafora din titlu mi se pare cea mai potrivită ansamblului, chiar dacă textul acestei poezii nu este printre cele mai reușite ale volumului. De

Antidot al vieții de dincolo de moarte

Menuț Maximinia

Cornel Cotuțiu propune prin volumul „După cinci minute”, apărut în Colecția „Scriitorii Transilvaniei” la Editura Casa Cărții de Știință, întâlnirea cu schițe și nuvele care au ca subiect biruința morții asupra vieții. Creștinii știu faptul că suntem datori cu o moarte, însă dincolo de aceasta este biruința care ne îndeamnă spre înviere. În „Cerga” ne

întâlnim cu povestea țolului achiziționat din Săpânța, pe baza omeniei, până când domnul de la București ajunge în Capitală și-i trimite banii bătrânei care s-a trudit să-l țeară. Nu acesta este lucrul uimitor, ci faptul că această cergă devine parte integrantă a familiei, pe ea concepându-se cei doi băieți și tot ea fiind cea care o însoțește pe doamna Maria dincolo de mormânt. „Înainte de rest” este o proză de călătorie în care se observă, pe lângă calitățile de prozator și cele de jurnalist ale lui Cornel Cotuțiu, care începând cu ora 11.30 consemnă, timp de câteva zile, traseul parcurs din Dealul Ștefăniței prin Săcel, Săliștea de Sus, Dragomirești, de fiecare dată centralizând acel „rest” de drum. Întâmplări incendiare petrecute de doi prieteni, scriitorul și Mircea, care călătoresc cu cortul într-o aventură prin care descoperă frumusețile de pe meleagurile lui Pinte Haiducul. Fiecare detaliu este

altfel, tropii dominanți, atunci când Ioan Barb nu scrie o poezie directă, sunt metafora, simbolul și comparația. De cele mai multe ori, între expresie și starea poetică se realizează o bună legătură, încât versurile transmit bine tribulațiile eului. Ioan Barb este un poet interiorizat, aflat în luptă cu demonii interiori, dedublarea eului fiind aproape o permanență în textele sale. Și toate acestea duc, până la urmă, la exorcizarea prin scris. Ca modalități de inserare în text a eului, întâlnim atât discursivitatea la persoana I („în fiecare zi moartea sare la gâtul meu/ ca un rottweiler pregătit să ucidă/ îmi caută jugulara o deschide cu ghearele/ ca pe o intrare în subterană” – *nafragiat pe urma morții mele*, p. 25), cât și la persoana a II-a, ca expresie fie a înstrăinării („până când îți vei înșela zilele/ uitând cine ești și de ce” – *când cântă în tine păsări străine*, p. 18), fie a introspecției meditative (în cele mai multe dintre poeziile unde indicele subiectivității este persoana a II-a).

Timpul, tema dominantă a cărții, este atât angoasant, cât și purificator al eului: „atunci îmi aduc aminte/ că vine actul final/ punctul scurtei mele figurații/ ca puiul din coaja oului matern/ voi ieși din scenă/ în secunda următoare/ nu mă vor înjunghia pe la spate/ voi simți trecutul/ electrocutat carbonizat/ când negativul meu/ se va atinge de fulgerul/ deschis în celălalt ochi/ ce va începe să te privească” (*reîntoarcerea din timpul steril*, p.7-8).

În poezia de dragoste, nota dominantă este aceea a melancoliei, alta decât la romantici. Expresia în care este concentrat acest sentiment oscilează de la simpla notație cu ecouri în adâncurile ființei (*clonați pentru iubire*) până la meditația cu fulgurații metafizice, cu ecouri blagiene (*bolnav de frumusețea ta ghiceam în stele*) sau la autoanaliza lucidă (*dragostea, ca o mașină de epocă, te aștepta*). Alteori, iubirea este totuna cu timpul, pentru că, am putea spune, parafrazându-l pe Camil Petrescu: câtă iubire – atâta timp. Un exemplu în acest sens este chiar poezia de început a volumului, *spărgătorul de stele*.

Prin urmare, deși nu aduce noutăți stilistice, păstrându-se în contextul unei lirici mai vechi, volumul lui Ioan Barb are valențele poeziei de calitate, printr-o voce poetică deja formată, sensibilă, cu un patos moderat, rămânând ca pe viitor autorul să găsească alte modalități creatoare, mai aproape de pulsul contemporaneității. În opinia mea, este cel mai reușit volum de versuri al autorului, fiindcă volumul ce i-a urmat, „În via ființei plâng struguri”, chiar dacă aduce noutăți stilistice, este inegal valoric, părând scris cam în pripă.

surprins de lupa lui Cornel Cotuțiu, de la fondul sonor al lzei, care prin monotonia lui te încurajează la somn, până la arhitectura bisericilor. Urmează „Între paranteze”, o scriere care tulbură prin psihologia personajului central, Carmen Nălbaru, care refuză într-un fel de nepăsare moartea soțului ei, unul dintre minerii ucizi de explozie, după cum consemna un cotidian local. Dialogul dintre ea și doctor la morgă este întrerupt din când în când de flash-urile memoriei protagonistei, care retrăiește poveștile de noroc cu soțul ei într-o îmbrățișare ca un ritual al vieții. Frica de moarte o duce spre agonie, cuvintele „lasă-mă să mai trăiesc” fiind sugestive în acest sens. În „Un album refuzat” suntem părtași la povestea dramatică a elevei Ana, rămasă orfană de părinți, dar și de bunică, pe care naratorul încearcă să o pozeze într-o excursie. Observă de fiecare dată că la pozele cu clasa tânăra nu răspunde prezent. Lipsa din cadru îl face pe autor să cerceteze cu amănunt acest

fapt. Astfel, află că familia Anei se stabilise în Huedin, acolo unde s-a născut și ea. La 12 ani, tata face infarct, iar Ana, împreună cu mama, specialist în chirurgie ORL se mută la București. La nici un an moare și mama, astfel încât ajunge în grija bunicii din Ardeal. Bunica, un personaj fabulos, fotograf de meserie, o asaltează cu albumele dedicate celor dragi. Fiecare era construit într-un fel, astfel încât, pe o pagină separată era ultima fotografie a protagonistului înainte de moarte. Într-o zi, bunica îi spune Anei că vrea să-i facă și ei un album, însă tânăra își cumpără un aparat foto și îi face bunicii poze în somn. Gândește și ea la fel albumul. Când îl vede, bunica rămâne surprinsă și, din acest moment moartea este aproape. Îi adresează nepoatei plecată în excursie cuvintele „M-ai înfrânt” lăsate pe un bilețel. Interesant este faptul că proza se încheie prin prezența cu un buchet de narcise a scriitorului la mormântul Anei și păstrarea unui plic adresat acestuia de tânără.

Astfel încât familia se reîntâlnește dincolo de una de succes.

viață într-o moarte. Tot despre moarte este vorba și în proza „Un crap într-o familie tânără”, în care, primind un crap de 2,8 kg, tânăra familie Nic și Dochța se luptă cu fel și fel de ustensile pentru ca peștele să poată fi pregătit pentru cină. În cele din urmă renunță să-l omoare cu sadism, îl privează de orice apă și în timp ce ei ascultau muzică, peștele își dă duhul. „Un preț ascuns” este istoria fetei familiei Voichița și Grigore, care în schimbul sănătății unicului lor copil promit episcopului construirea unei biserici

în cătunul Crăciunel. Un sat cu nume predestinat, care va avea o bisericuță cu hramul Sfântul Nicolae, sfințită de însuși episcopul locurilor. Drama vine din obsesia pentru un iepuraș, un lait motiv al durerilor fetei care duce, în ziua sfințirii, atunci când un circubeu se arată pe cer, la trecerea acesteia spre veșnicie. Ultima proză din acest volum este „Propunere de recuperare”, în care descoperim povestea tânărului Dinu, îndrăgostit de asistenta Cozăplac. Povești

universitare într-o așteptarea unui octombrie al împlinirii dragostei. Volumul este însoțit și de un interviu în care Cornel Cotuțiu se destăinuie Mihaelei Solomon, astfel aflăm rețeta scriitorului veritabil, un cumul de trebuințe: talent, vastă lectură, inspirație, curajul de a căuta forme proprii de exprimare, perseverență, sacrificiu, noroc, un dram de nebulie, iscusința de a te comunica pe tine însuși. Cornel Cotuțiu mărturisește că se inspiră din preajma prezentului și viața care a devenit istorie și că primul model de viață i-a fost profesorul Petru Săplăcan, tatăl poetului Radu Săplăcan. O carte ca o îmbrățișare, în care propriile sentimente ale autorului sunt integrate în fiecare proză, astfel încât rețeta nu are cum să fie decât

Notă de lectură

Daniel Lăcătuș

Antologiile revistei Singur

Antologiile revistei Singur, proiect inițiat de Ștefan Doru Dăncuș și coordonat de acesta, împreună cu Gabriel Cojocaru, director al editurii Grinta, unde au văzut lumina tiparului cele două volume, se bucură, din câte observ, în spațiul virtual de un impact pozitiv, asta poate și datorită autorilor incluși, a valorii scrierilor. Valoare atestată și de către grupul consultativ format din poetul Ioan Es Pop, prozatorul Ioan Grosan și criticul literar Felix Nicolau.

Versurile scrise, unele, în combinații cromatice bacoviene, altele cu tente bliagene, pătrunse structural de trecerea timpului, ne redau un lirism străbătut de o admirabilă rezonanță metaforică. Printre mulții autori incluși în cele două antologii am avust bucuria să regăsim și Hunedoreni, ca dovadă că și în județul nostru se scrie, și se scrie bine. De altfel, volumul de

poezie se deschide cu un Hunedorean, Ioan Barb, a cărui poezie a fost deja remarcată de nume cu rezonanță în literatura contemporană. Un alt poet interesant este și Miron Țic, a cărui sensibilitate lirică devine, nu de puține ori, suav-meditativă. Cunoscută mai mult ca epigramistă, Vali Slavu este și ea prezentă, însă cu proză, "ultima pagină", care sper să nu fie ultima, dovedindu-se că are cu certitudine talent și la proză. Spirit prin excelență bogat în resurse lăuntrice, poetul Hunedorean, mentor al multor generații de scriitori, fondatorul revistei Provincia Corvina, Eugen Evu este de asemenea prezent cu cinci poeme, poeme ce surprind prin arii și teme de mare profunzime sufletească. Un alt autor de pe plaiurile Hunedorene, membru al USR, este și Radu Igna, care ne încântă cu o proză viguroasă.

În cele două volume se mai găsesc printe alții și: Laurențiu Belizan, Silvia Bitere, Ionuț Caragea, Raul Ionuț Coldea, Doru Emanuel Iconar, Cristi Iordache, Adrian Botez, Elisabeta Iosif, Anișoara Iordache, Mirela Lungu, Menuț Maximilian, Sorin Olariu, Patricia Lidia, Dana Banu, Adriana Lisandru, Angela Nache Mamier Lucian Perța, Gheorghe Neagu și foarte mulți alții. Ambele cărți se cer citite.

